

Trojité zjavenie Krista a tri nové tajomné cnosti

Sergej O. Prokofjev

Predchádzajúca kapitola opisuje, ako Kristovo bytie opäť vystupuje do makrokozmu a spôsobuje tak postupný rast ľudského vedomia do vyšších svetov. S tým bude pre ľudstvo spojené prehlbovanie a rozširovanie poznania Krista; a toto sa prejaví v tom, že Kristus, ako to bude zodpovedať vývoju ľudstva, bude posilať z duchovných svetov stále vyššie zjavenia svojho vlastného bytia. Tieto dva procesy budú aj v budúcnosti prebiehať paralelne. Na jednej strane sa teda vedomie seba samého prebudí v jednotlivých nádobách a vyvolá príliv duchovných síl z príslušných oblastí duchovného vesmíru: "V našej dobe sily astrálneho sveta zasahujú do ľudskej duše, v šiestej kultúrnej epoche sily nižšieho Devachanu budú viac zasahovať do ľudskej duše a v siedmej kultúrnej epoche sily vyššieho Devachanu budú obzvlášť zasahovať do našej ľudskosti." Na druhej strane, paralelne s týmto procesom sem budú prúdiť stále väčšie zjavenia samého Krista ako priamy dôsledok jeho pôsobenia v ľudských svätostánkoch: "Táto individualita, ktorá bola Kristovou individualitou, bola na zemi iba tri roky v tele Ježiša Nazaretského, a vo fyzickom tele už nepríde; iba v piatej kultúrnej epoche v éterickom tele, v šiestej kultúrnej epoche v astrálnom tele a opäť ďalej, v siedmom kultúrnom období, vo veľkom kozmickom Ja, ktoré sa rovná veľkej skupinovej duši ľudstva. Inými slovami, trojité zjavenie Krista ľuďom bude presne zodpovedať prebudeniu vyšších schopností: imaginatívnych schopností v astrálnom tele počnúc naším vlastným časom; inšpiračné schopnosti v éterickom tele v germánsko-slovanskej epoche; intuitívne vo fyzickom tele v poslednej, "americkej ére" pred veľkou katastrofou. Rudolf Steiner opisuje tieto tri etapy vzostupného vývoja ľudstva v prednáške z 3. novembra 1911 takto: "Zatiaľ čo predtým, keď Kristus zostúpil na zem vo fyzickom tele, ľudia ho nemohli vnímať inak ako vo fyzickom tele, v našej dobe skutočne existujú prebúdžajúce sily, ktoré nevidia Krista v jeho fyzickom tele, ale vo forme, ktorá bude existovať ako éterické telo na astrálnej úrovni. Preto už v našom storočí, od tridsiatych rokov a čoraz viac až do polovice storočia, bude veľké množstvo ľudí vnímať Krista ako éterickú postavu. Bude to veľký pokrok oproti skorším časom, keď ľudia ešte neboli zrelí na to, aby to tak videli. Myslí sa tým aj to, že Kristus sa zjaví v oblakoch [v duchovnom prostredí zeme], pretože tým sa myslí, že sa zjaví ako éterická postava na astrálnej rovine... Potom príde čas, keď sa v človeku prebudia ešte vyššie sily. Toto bude čas, kedy sa Kristus zjaví ešte vyšším spôsobom v astrálnej podobe: ako astrálna postava v nižšom devafenickom svete. V inej prednáške Rudolf Steiner opisuje toto druhé zjavenie takto: "Kristus sa zjavuje určitému počtu ľudí v nižšom svete Devachenicu v žiarivej postave ako Slovo, ktoré hovorí k vnímavým srdciam (dušiam) ľudí zo svojho astrálneho svetelného tela, toho Slova, ktoré už na samom počiatku pôsobilo v astrálnom období, ako hovorí Ján v úvodných slovách svojho evanjelia." A nakoniec, o siedmej epoche: "Morálny vek bude vnímať Krista u určitého počtu ľudí takým spôsobom, že Kristus sa zjaví z vyššieho ninvachanu vo svojom pravom Ja, ktoré prevyšuje každé ľudské ja v nepredstaviteľnej výške

a v jase všetkého, čo môžu najvyššie možné morálne impulzy poskytnúť aj človeku." V inej prednáške sa hovorí: "A posledný vek morálnych impulzov bude taký, že ľudia, ktorí prešli ostatnými stupňami, uvidia Krista v jeho sláve, ako postavu alebo podobu najväčšieho Ja, ako samotné oduchovené Ja [Ich-Selbst], ako veľkého učiteľa ľudského rozvoja v hornom devaháne."

Toto nové trojité zjavenie Krista v iných dobách, ktorému bude v budúcnosti zodpovedať prirodzené prebudenie vyšších schopností ľudstva, môže byť dané každému človeku, hoci v trochu inej podobe, v priebehu roka medzi Zjavením Pána a Veľkou nocou. Ale ktokoľvek chce takto pristupovať k skúsenosti týchto troch zjavení, to znamená, kto chce žiť bytie Krista v jeho troch archách, musí vstúpiť na cestu vnútorného duchovno-morálneho rozvoja, ktorého cieľom je získanie určitých morálnych cností.

Tak ako k nám zo starých "predkresťanských" tajomstiev pochádzali čnosti spravodlivosti, zachovávanie pravej miery a rozvážnosti, odvahy a múdrosti, tak sa z dnešných kresťanských tajomstiev pred nami akoby objavujú tri nové čnosti, dcéry všeobjímajúcej múdrosti, kozmická Žofia. Tieto tri čnosti sú: viera, láska, nádej.

Štyri staré čnosti nás vedú v ročnom cykle prežívania Adventu, ktorého naplnenie sa prejavuje na Vianoce ako zdroj nášho vyššieho ja z materskej substancie múdrosti. Počas nasledujúcich trinástich svätých nocí má toto vyššie ja postupne vystúpiť k vedomej skúsenosti Kristovho bytia. Ak sa to dá dosiahnuť o Zjavenie Pána, potom táto Kristova moc, ktorá vstúpila do ľudského ja na Veľkú noc, môže objať celého človeka, preniknúť do troch nádob človeka až do fyzického tela a pracovať v nich. Ale magické kľúče, ktoré otvárajú brány do archy na Kristov popud, sú nové tajomné čnosti: viera otvára Kristovmu impulzívnemu prístupu k astrálnemu telu, lásky k éterickému telu a nádeje k fyzickému telu. A tak tieto tri čnosti tvoria tri etapy vnútorného vývoja, ktoré spájajú sviatok Zjavenia Pána s Veľkou nocou v ročnom cykle, pretože v premene ľudskej duše sú mikrokozmickým spôsobom odtlačkom veľkej makrokozmickej cesty zjednotenia Kristovho bytia s tromi archami Ježiša Nazaretského v období od krstu v Jordáne po tajomstvo Golgoty.